

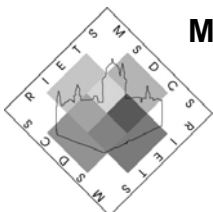
Midreshet Yom Rishon

The Mysterious Angel: An Encounter with Joshua

1. Yehoshua 5:13-15
2. Yehoshua 6:1
3. Ralbag Yehoshua 5:13
4. Radak Yehoshua 5:13
5. Radak Yehoshua 5:14
6. Gemara Megilla 3a
7. Gemara Taanis 9a
8. Yalkut Shimoni Tehillim 703

Mrs. Shulamit Cohn

Sunday, May 23, 2005

Midreshet Yom Rishon is a program of the Max Stern Division of
Communal Services of the Rabbi Isaac Elchanan
Theological Seminary, an affiliate of Yeshiva University

1. **יהושע פרק ה**
(יג) ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו: (יד) ויאמר לא כי אני שר צבא ה' עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל עבדו: (טו) ויאמר שר צבא ה' אל יהושע של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ויעש יהושע כן:

2. **יהושע פרק ו פסוק א**
ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא:

3. **רלב"ג יהושע פרק ה פסוק יג**
ויהי בהיות יהושע ביריחו - ראוי שתדע שזה הענין היה במרא' הנבוא' ויורה על זה מ"ש תכף ויאמר ה' אל יהושע כי הוא רחוק הראו' המלאך בהקיץ ובהשתמש החושים על מנהגיה' והנה הרצון באמרו ויהי בהיות יהושע ביריחו מחשבתו משוטטת שם איך יעשה לאחרית העם היושב בה ומפני זה נדמה לו דבר מעניני המלחמה ורא' המלאך כאילו חרבו שלופה בידו ולזאת הסב' ג"כ שאל לו במרא' הנבואה הלנו אתה אם לצרינו כמנהג הנלחמים וענהו כי אין הענין כמו שחשב אבל הוא שר צבא ה' והשר הוא הממונה להשגיח בישר' הוא אשר באמצעותו יביא הש"י הנבוא' לנביא מאת הש"י ואמ' לו שיחלוץ נעלו מעל רגלו כדי שירגיש בענין המקום שהוא בו כי הוא קדש וענין נבואי אלהי לא פועל דמיוני ואז הרג' יהוש' בשזאת ההשגה היא השג' נביאוי' וזכר הנבואה שהגיע לו בזה המקו' וקוד' שיתחיל בזכרון הנבואה ההיא ספר שיריחו היתה סוגרת ומסוגרת מפני בני ישראל באופן שלא יוכל א' לצא' משם ולא ליכנס שם וזכ' זה לפי שמזא' הסבה נצטרכו בהחרמת' לזה המופת שהישי' אותו אליו השם יתעל' בזאת הנבואה:

4. **רד"ק יהושע פרק ה פסוק יג**
ויהי בהיות יהושע ביריחו - בגבול יריחו ומכאן סמכו ז"ל שעבורה של עיר דינו כעי' שהרי יהושע לא היה בתוך העיר ואמר בהיות יהושע ביריחו כי נסעו מהגלגל אחר שנמולו שם הערלים עשו הפסח ובאו להם ליריחו לכבשה וחננו את פני העיר והקב"ה שלח מלאכו ליהושע כדי לחזקו לכבשה ולבשרו ונר' לו כדמות איש וחרבו שלופה בידו מורה על הגבורה ועל הנצחון כמו שנראה ליעקב אבינו ונאבק עמו לחזקו ולבשרו כמו שאמר לו כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל וכן בא ליהושע זה המלאך וחרבו שלופה בידו כדמות גבור מנצח והוא שאמר ליהושע ראה נתתי בידך את יריחו ואת מלכה:

5. **רד"ק יהושע פרק ה פסוק יד**
ויאמר לא - כלומר אינני כמו שאתה סבור איש בא להלחם אבל אני מלאך ה' וזהו שאמר שר צבא ה' שר צבאות מעלה ומטה כמו שנאמר על מיכאל הש' הגדול ולפי גדולתו וקדושתו נקדש המקום שנראה בו ליהושע לפי' אמר קדש הוא:
עתה באתי - בעת שראיתי מה שאין כן בבשר ודם וזה להחזיק בלבו כי מלאך הוא ויש בו דרש כי בא להפחידם על בטול תורה ועל שבטלו היום שעבר תמיד של בין הערבים אמר לו יהושע על איזה מהם באת אמר לו עתה באתי כלו' על בטול תורה שאתם בטלים עתה מיד וילן יהושע בתוך העמק שלן בעומקה של הלכה וזה הדרש רחוק כי אין שעת המלחמה שעת ת"ת ועוד כי פסוק וילן יהושע הוא רחוק מזה הפרשה כי הוא במלחמת העי ועוד כי כתב הדרש הזה טעה בפסוק וילן כי ב' פסוקים הם וילן יהושע סופו בתוך העם והפסו' האחר וילן יהושע בלילה ההוא בתוך העמק ויש בו דרש אחר עתה באתי שני פעמים אני הוא שבאתי בימי משה רבך שנא' הנה אנכי שולח מלאך וראה אותי ולא רצה שאלך עמו שאמר להקב"ה איני חפץ אלא בכך מיד ויפל יהושע אל פניו ארצה:
אל פניו - כמו על וכן אל ההרים לא אכל:

6. **תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ג עמוד א**
תניא נמי הכי: כהנים בעבודתן, ולוים בדוכנן, וישראל במעמדן - כולן מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה. מכאן סמכו של בית רבי שמבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה, קל וחומר מעבודה. ומה עבודה שהיא חמורה - מבטלינן, תלמוד תורה - לא כל שכן? - ועבודה חמורה מתלמוד תורה? - והכתיב (יהושע ה') ויהי בהיות

יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עמד לנגדו [וגו'] וישתחו (לאפיו). והיכי עביד הכי? והאמר רבי יהושע בן לוי: אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בלילה, חיישינן שמא שד הוא! שאני התם דאמר ליה כי אני שר צבא ה'. - ודלמא משקרי? - גמירי דלא מפקי שם שמים לבטלה. אמר לו: אמש בטלתם תמיד של בין הערבים, ועכשיו בטלתם תלמוד תורה! - אמר לו: על איזה מהן באת? - אמר לו: עתה באתי

7. תלמוד בבלי מסכת תענית דף ט עמוד א

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן: משה, ואהרן, ומרים. ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר, וענן, ומן. באר - בזכות מרים, עמוד ענן - בזכות אהרן, מן - בזכות משה. מתה מרים - נסתלק הבאר. שנאמר (במדבר כ') ותמת שם מרים, וכתיב בתריה ולא היה מים לעדה, וחזרה בזכות שניהן. מת אהרן - נסתלקו ענני כבוד, שנאמר (במדבר כ"א) וישמע הכנעני מלך ערד, מה שמועה שמע - שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד, וכסבור ניתנה לו רשות להלחם בישראל. והיינו דכתיב (במדבר כ') ויראו כל העדה כי גוע אהרן. אמר רבי אבהו: אל תקרי ויראו אלא וייראו. כדדריש ריש לקיש, דאמר ריש לקיש, כי משמש בארבע לשונות: אי, דלמא, אלא, דהא. חזרו שניהם בזכות משה, מת משה - נסתלקו כולן, שנאמר (זכריה י"א) ואכחד את שלשת הרעים בירח אחד. וכי בירח אחד מתו? והלא מרים מתה בניסן, ואהרן באב, ומשה באדר! אלא: מלמד שנתבטלו שלש מתנות טובות שנתנו על ידן, ונסתלקו כולן בירח אחד.

8. ילקוט שמעוני תהילים רמז תשג

בכל יום היו מקיפין את המזבח פעם אחת ואומר אנא ה' הושיעה נא. לשמיע בקול תודה, אלו הקרבנות. ולספר כל נפלאותיך, א"ר אבין זה הלל, שיש בו לשעבר, ויש בו לדורות, ויש בו לימות המשיח, ויש בו לימות גוג ומגוג, ויש בו לעתיד לבא. בצאת ישראל ממצרים - לשעבר. לא לנו ה' לא לנו - לדורות הללו. אהבתי כי ישמע ה' - לימות המשיח. כל גוים סבבוני - לימות גוג ומגוג. אלי אתה ואודך - לעתיד לבא: ארחץ בנקיון כפי. במקח ולא בגזל. ולקחתם לכם ביום הראשון. ואסובבה את מזבחך ה', כדתינן בכל יום היו מקיפין את המזבח פעם אחת, וכיצד הוא סדר ההקפה כל ישראל גדולים וקטנים נוטלים את לולביהם בידיהם הימנית ואתרוגיהם בידיהם השמאלית ומקיפין אחת, ואותו היום היו מקיפין שבע פעמים. אמר ר' חייא זכר ליריחו, הא תינח בזמן שיש מזבח, בזמן הזה חזן הכנסת עומד כמלאך האלהים וס"ת בזרועו, והעם מקיפין אותו דוגמת מזבח: